

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VII. Documenta totidem alia, cum modulationi hujus clausulâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

commori. Ita pecunia sitiens suam avaritiam, fastuosus A superbiam suam iterat: Eliam vocat & ille & ille. Ita crimina priora redeunt omnia, velut somnolentia, antiqua procraftinationes, solita comestationes, usitata emulaciones, rixae, simulates, invidia veteres renovantur. Tam vitiosi post Pascha, quam ante Bachanalia. Ecce Eliam vocant illi omnes. Horum nemo in cruce durare, nemo vitiosis vult mori. Exitiosissima perverciacia; quam Bernardus largiter deplorans, Pro dolor, inquit, tempus peccandi, terminus recidendi facta est Resurrectio Salvatoris. Ex hoc nonne comestationes & ebrietates redeunt, cubilia & impudicitia repetuntur, laxantur concupiscentis frenas, quasi ad hoc resurrexerit Christus, ut nos in primum, qua deploravimus, vitia recidamus. Invenimus nunc iterum curiosis ante, vorbosi ut ante, pigri & negligentes ut ante, vani, sufficiosi, detractores, iracundi, ceterisq; vitis impliciti quibus ante. Resurrectionem Pascha privamus nomine, ut sit nobis in reditum, magis quam in transitum. Reiterato miserabilis, sed voluntaria. Cum Phariseis perire vult, qui cum B Christo non vult resurgere.

VII. Derelictus est Christus dictator caeli, vita necesse Domini, & nos mancipia vilissima feramus inique, si nos ad punctum in modico Deus derelinquat, Idque nostro bono? Si in ligno viridi hoc factum, in arido quid fiet? Dux noster hac tulit; nos gregarii milites, cacula, calones, postulemus suaviora? Si miles suum ducem videat loricam vel cataphractam rudi & nigra regi, tam inveterandi oris non erit, ut ille sibi poliam, vel auro illudam possit. Si cernat ducem in castris sine culinam, sine lecto humi jacere, non raro in armis vigilare; imprudentissimus fit, si ille sibi culinam, le lectulum, longiorem somnum desse conqueratur. Si filium Deus deseruit ad tempus, cur indignemur idem quae loque nobis fieri? Delerat nos Deus tribus illis, quos dixi, modis, dummodo pateat earens, ut a peccatis fervet liberis. Si tulit ita filius, ferat & medialis, ferat servus.

VIII. Proprium Christi derelicti praemium fuit, ne nos unquam ex toto derelinquerent, maxime cum precibus, suspiriis, gemitibus in vota Deum vocamus. Reposita est hac spes nostra in sinu nostro. a Intente precabatur David: Ne proicias me in tempore senectutis; cum desce-rit virtus mea, ne derelinquas me. b Et tamquam si responsum benignissimum accepisset, Dominus, inquit, non derelinquet sanctos suos, in aeternum conservabuntur. Considerat peccator justum, & querit mortificare eum; Dominus autem non derelinquit eum in manibus ejus. c Hac in Deum fiducia eruditissimi sumus, non derelinquemur a Deo, nisi ad punctum, in modico. Sed ego, inquis, tot jam annis aridus, ficus, velut a Deo projectus solatis extreme desitior. Bono animo; hoc ipsum modicum, hoc momentum est. An nescis, mi homo, mihi ante oculos Dei sunt tamquam dies hesterni, quae praeterit. Deprecata Dominum, viriliter age, & confortetur cor tuum. In miserationibus magnis congregabitur.

IX. Ne miremur Christum a Patre derelictum; nobis Dei hostibus stetit, ad nostram se causam inclinavit, nobis Dei rebellibus adhaesit. Hinc in illum unum Patrem, tamquam in humanae gentis caput saevit, illum dereliquit, quem desertorum ducem deprehendit. Testatur Paulus: Christus nos redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum. En Christus nostri causa maledictus, execrabilis, derelictus. Supplicium generi humano debitum de Christo est sumptum. Ergo amantissimus Dominus Jesus vult potius a Patre, & omnibus Angelis, & creatis rebus universis deserti sustinuit, quam ut nos, nostramque causam ipse desereret. Quam saepe vero exitum referimus gratiam; cum Christi causa triobolatis voluptas deserenda, cunctamur & deliberamus: & non raro ne nostros amores pessimos cogamur deserere, derelinquimus Christum. Nimitum Christo Barabbam potior rem ducimus.

X. Ita Christus etiamnum a plurimis maligne deseritur. Has ille desertiones gravius accipit, quam illam in cruce. Deus olim humanissime per Hieremiam suis objiciens, Quid invenerunt, inquit, partes vestri in me iniquitatis, quia elongaverunt a me? Hoc cuius Christus placide instillans, Quid ait, invenisti in me iniquitatis, quia elongasti a me? Ego diligentes me diligo, sed & desertores me desero. Quapropter scilicet & videt, quia malum & amarum est, reliquiste te Dominum Deum tuum.

Va igitur, va filii desertores. Domine, omnes, qui te derelinquunt, confundentur: recedentes a te in terra scribentur, quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum.

Azarias Obedi filius, ex tempore regi Asa concionatus, Audite me Asa, inquit, & omnis Benjamin: Dominus vocat te, quia sustulit eum. Si quaesieris eum, invenies; si autem dereliqueris eum, derelinquet vos. Ita solet Deus; qui uti amantes se redamat, ita deserit filii desertores.

S. VII. Documenta toridem alia, cum modulatione huius clausula.

XI. Summo in extremo solatio erit, cum Domino Iesus crucifixo ita posse colloqui: Domine, ecce quem amas, informatur. Si te tuasque leges unquam dereliqui, nunc percutio pectus meum, & revertor. Misere mei Deus, misere mei, quoniam in te confidit anima mea, & in umbra alarum tuarum sperabo, donec transcat iniquitas, quem amas, sub umbra alarum tuarum protege me. Scapulis tuis obumbrabis mihi, & sub pedibus tuis sperabo. Inhabitabo in tabernaculo tuo usque in secula; protegetur in velamento alarum tuarum. Adhaesit anima mea post te; me suscepit dextera tua. In pedibus tuis sanatus. Tu in cruce, mi amantissime Domine Iesus, desertus es, ne ego jam desererem. Tu mater es, ego pullus sum, sub cruentis his alis tuis ab omni hoste protegetur. Omnia inferorum potestas non laedet eum, quem haec alae tuae texerunt. Mi bone Iesus, tibi me totum, vivum, mortuum commendo.

Non sane interibit pullus, qui sub maternas has alas hoc modo confugerit.

XII. Peccati odium hinc ingens concipiendum. In peccato quolibet hoc geminum malum est, averfio a Deo creatore, & conversio ad rem creatam. Quod Hieremias ore divino aperitissime pronuntians, Duo mala fecit populus meus, inquit, me dereliquerunt fontem aque viva, & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, qua continere non valent aquas. Huic averfioni & conversioni pessime duplex responder poena, quam Damni & Sensus vocant. Damni est, aspectu Dei excludi: sensus, ignes inferorum pati. Christus ut poenas nobis luendas persolveret, poenam sensus maximam in cruce sustinuit; poena damni non conveniebat Christo, propterea simile quid passus est. Desertus a Patre velut hostis, Tu vero, inquit, repulisti & despectisti, distulisti Christum tuum.

O bone Deus! quid demum miserius est eo homine, qui peccando fit hostis Dei? Hac summa in orbe miseria, hoc malorum omnium est maximum, Dei hostem esse, Dei gratiam & unum caelum perdidisse, aeternis ignibus debere. Hinc hostilis ille plausus & gratulatio: Deus dereliquit eum: persequimini & comprehendite eum, quia non est qui eripiat.

Quocirca o Deus ne elongeris a me: Deus meus auxilium 1bid. v. 12. meum respice.

XIII. Sublimiorum virtutum amor aspectu crucifixi Domini excitandus. Christus effato in cruce primo, amorem & charitatem in hostes docuit. Secundo, misericordiam in miseros, quae charitatis interior est effectus. Tertio, curam in parentes & obedientiam. Quarto, profundissimam humilitatem & patientiam perfectissimam. En Dei Filium ad usque infandos patibuli cruciatus obedientissimum, perinde ac si Pater illi dixisset: En ego, fili, mitro te in mundum: Vade, recumbe in locis omnium prostratus. Igitur, recubuit in loco omnium prostratus.

Quinta morientis Christi modulatio sy-
gnea: Sitis.

REx Juda & Israelis David, rex ditissimus ac poten-
tissimus, rex bello felicissimus, affectu in Deum san-
ctissimus, pollens divinâ gratiâ, nihilominus inter regias
gazas & delicias, famem & sitim questus, tamquam ex-
tremum mendicabulum, Satiabor, inquit, cum apparue-
rit gloria tua. In hac vitâ fames mera & mendicitas, fa-
tietas nulla. Vehementissimam sitim expertus Rex iste,
Quemadmodum ait, desiderat cervus ad fontes aquarum, ita
desiderat anima mea ad te Deus: Sicivit anima mea ad Deum
fontem vivum.

Rex Christus Regis David filius fuit. Hoc eum no-
mine affecterunt non mendici solum, qui clamabant, Do-
mine miserere nostri, fili David; ipsi etiam ciues Hierosoly-
mæ die solenni gratulantur: Hosanna filio David, benedi-
ctus qui venit in nomine Domini, Hosanna. Christus Rex
Israelis verus fuit, licet Pharisei joco impio cavillaren-
tur: Si rex Israel est, descendat nunc de cruce. Hic ille Davi-
dis filius, toto priori tempore quo passus in summis do-
loribus de re nullâ questus, nisi jam de unâ siti; Sitis,
ajebar. Hanc sitim omni studio sibi sumpsit describen-
do Joannes, qui testis oculatus omnium. Postea inquit,
sciens Jesus, quia omnia jam consummata sunt, et consum-
maretur Scriptura, dicit, Sitis. Addit: Vas ergo erat positum
aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo cir-
cumponentes, obtulerunt ori eius. Nos unicum vocem illam,
myrteri plenam, Sitis, dissertatione hæc exponemus.

§. I. Christi morituri sitis variè prædicta.

VBi Deus Filius in montem Golgotha pervenit, de-
tractis vestibus crucem ascendit, & mox hostibus
veniam, latruncum paradidit, Matrî discipulum, discipulo
Matrem assignavit. His dictis tenebræ tritiorio ten-
uerunt, quo Christus taciturnas inuit precationes, ce-
teris etiam pavore silentibus. Post discussas tenebras
lamentum Christi lugubre auditum: Deus meus, Deus
meus, ut quid dereliquisti me? Hæc voces proximè secuta est
illa: Sitis.

Hæc sitis utique vehementissima, maxima fuit. Ab
uno ad alterum vesperem Christus nec miculam nec
guttulam gustavit, extra myrrhati libationem. Atqui san-
guineus sudor, ægritonia & angores, deductio ad ju-
dices, ascensus Golgothæ montis cum cruce, sanguis
per flagra, spinas, clavos, largiter fusus, simileque mor-
tis proflusiones viribus omnibus exhauserunt, & ingenti-
tem moverunt sitim. Sitis tormentum maximum. Ægroti
ceterè inter dolores gravissimos de siti singulariter que-
runtur. Bis Christo porrectus porus, qui tamen nihil ad
sedandam sitim faciebat. Quàm primum in Calvarie
clivum perventum, vini myrrhati poculum oblatum.
Et cum gustasset, noluit bibere. Spongia aceto mersa, pen-
denti ori admota. Ab utroque potu sitis erat irritator.
Hæc sitis celebrata vaticiniis diversis. Sibylla Brythæa,
quæ mille quingentis annis præcessit Christum, hanc si-
tim dilucidè prædixit:

Et fellis amari

Apponunt escam, potumque immittit aceti.

Felle fames ejus, sitis illudetur aceto.

Hanc apponet ei gens scilicet hospita mensam.

Undique Deus perfidiam Hebræam obruit testimo-
nis. David apertissimè, Foderunt, inquit, manus meas &
pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea. Factum est cor
meum tanquam cera liquescens in medio ventris mei. Aruit
tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhaesi faucibus
meis. Et dederunt in escam meam fel, & in siti meâ potaverunt
me aceto.

Atque

De die sã-
cto Pasche
serm. 1. mihi
reg. 212.

14. Justitiæ
divinæ
quantus, &
ad perpen-
diculum
exactus sit
rigor.
Job cap. 9.
v. 28.

Habac. c. 1.
v. 13.

Job cap. 4.
v. 18.
Idem c. 25.
v. 5. & 6.

Psal. 9. v. 3.

15. Omnia
quæ agi-
mus & pa-
timus, exi-
gui tem-
poris &
momenti
sunt.
Ioan. Bondi-
nius Flan-
der c. 6. post
med. mihi
pag. 48.
Ioan. cap. 1.
v. 14.
Gloria
Christi in
die mortis
videri po-
tuit conci-
disse.
Matt. c. 27.
v. 42.

ibid. v. 46.

novissimo, infimo. Nil certè magis imum infimùmque,
quàm execrandum illud patibulum, in quo Dei Filius
recumbens, nobilissimas virtutum non verbo solum sed
facto docuit. Bernardus eas considerationi subjiciens,
Hic, inquit, virtutum gemmis quatuor cornua crucis ornantur:
& est supereminetior charitas, à dextris obedientia, patientia
à sinistris, & radix virtutum humilitas in profundo. Hic dixit
tropheum crucis consummatio Dominice passionis, cum ad Ju-
deorum blasphemias humilis, ad vulnera patiens, in eis linguis,
claris exterius pungeretur. Nam & charitas in eo perfecta est,
quod pro amicis animam posuit, & obedientiâ consummatâ,
cum inclinato capite tradidit spiritum, factus obediens usque ad
mortem.

XIV. Justitiæ divinæ quantus, & ad perpendiculum
exactus rigor! Hinc Jobus in omnem actionem circum-
spectissimus, Verebar, inquit, omnia opera mea, sciens quod
non parceres delinquenti. Sicut capillus tenerimus suam
umbram, ipsa delictum minimum suam habet pœnam.
Non parci ulli nocenti Deus, vel noxiæ. Cum non ha-
beret à quo primævæ labis solutionem exigeret, strictissi-
mè illam excepit à sùo debiti omnino infonitissimo. Hæc
exactio instituta est tantâ severitate, ut vel hinc disca-
mus, quid appud inferos sit pœna damni, privari scilicet
aspectu Dei, Deum habere hostem nullis sæculis reconci-
liandum. Simulacrum ejus rei, derelictio Christi ad
cruce[m] suffixi. O Deus, quàm mundi sunt oculi tui, ne vi-
deas malum, & respicere ad iniquitatem non poteris. Hos Dei
oculos mundissimos, hunc divinæ justitiæ rigorem ob-
stupescens Jobus, Ecce, inquit, qui serviunt ei, non sunt sta-
biles, & in Angelis suis reperit pravitatem. Ecce, luna etiam non
splendet, & stella non sunt munda in conspectu ejus. Quam mag-
is homo putredo, & filius hominis vermis: Rectè igitur He-
bræus Pfalter justitiæ Dei perhorrescens, Si iniquitates,
inquit, observaveris, Domine, Domine quis sustinebit?

XV. Omnia quæ & agimus & patimur, exigui tempo-
ris & momenti sunt. Quanta fuit passim Christi concio-
nantis gloria! Nam is fuit, undique ad Jesum confluxus
hominum è totâ Judæâ, Galileâ, Idumæâ, Sidone ac Ty-
ro, ex universâ Syriâ & aliis vicinis regnis, ut ubique
multa hominum millia eum virum comitarentur, & à
dicentis ore penderent. Existimat eruditus scriptor, quod
& sacris testimoniis firmat, celeberrimo die illo inter pal-
marum sparsiones, non minus quàm trigescies centena
millia Judæorum ex unâ Hierosolymorum turbe occur-
rissent Christo. Summa fuit gloria Servatoris, etiam in-
ter Phariseorum irrisus. Quod Joannes adstruens, Vi-
dimus, inquit, gloriam ejus quasi ungenti à Patre. At verò
die mortis videri poterant concidisse hæc omnia. Extrin-
secta potentia: Scipsum, ajunt, non potest saluum facere.
Sapientia obscurata: ab Herode & omni ejus aulâ pro-
clamatus est stultus & albæ mentis homo, vel ipsâ veste
id evulgante. Innocentia peracta est rea. Pependit me-
dius latronum velut populi seductor, malefactor, impe-
rii affectator. Majestatem regiam arundo, spinæ, pati-
bulum, probra innumera tegebant. Accedebat ille me-
tissimus clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti
me? Vox omnium & sensus tunc erat: Malos & fraudis
compertos Deus deserit. Hinc Cypriani dictum: Con-
sidero te Domine in patibulo, videbaris sine omni ad-
jutorio. Omne decus Domini Jesus, & crux visa est in-
nestasse. Sed gloriosissimus in vitam reditus, decus om-
nemque gloriam multò quàm ante auctiorem reduxit.
Quidquid sepultum fuerat cum mortuo, revixit cum re-
divivo. Pauculis horis tam admiranda mutatio est fa-
cta. Quantus enim fuit descensus è sinu Patris ad pati-
bulum crucis, taneus fuit ascensus è patibulo crucis us-
que ad dexteram Patris. Modicis hæc intervallis distin-
cta sunt. Momentum est quo patimur; Mercedem pa-
tientia beata reddit æternitas.